

**WOMEN AND ENVIRONMENTAL CONSERVATION IN URBAN
AREAS: A COMPARATIVE STUDY OF COMPREHENSION AND
ROLES OF WOMEN IN BUDDHISM AND CHRISTIANITY IN
BANGKOK METROPOLIS**

RASITA VAJRODAYA

With compliments
of
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
(COMPARATIVE RELIGION)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2002

ISBN: 974-04-1626-8

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
R 924W
2002
e.2

**4237954 SHCR/M : MAJOR: COMPARATIVE RELIGION;
M.A. (COMPARATIVE RELIGION)
KEY WORDS : WOMEN/ ENVIRONMENTAL
CONSERVATION/ URBAN AREAS**

**RASITA VAJRODAYA: WOMEN AND ENVIRONMENTAL
CONSERVATION IN URBAN AREAS: A COMPARATIVE STUDY OF
COMPREHENSION AND ROLES OF WOMEN IN BUDDHISM AND
CHRISTIANITY IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR:
PARICHART SUWANBUBBHA, Ph.D., MONTRI CHULAVATNATOL,
Ph.D., TASANAI KOMKRIS, SSL. 160 PAGES, ISBN 974-04-1626-8**

The objectives of this research were: (1) to study the status of the environment and the problems which occur in urban areas; (2) to study the religious doctrines and the application of religious doctrines to environmental conservation; (3) to study the comprehension of women in environmental conservation in urban areas; (4) to study the roles of women in direct ways in environmental conservation; (5) to compare the comprehension and roles of women in Buddhism and Christianity in environmental conservation in urban areas. The sample groups of this study were 400 people: 200 Buddhists and 200 Christians. The samples were chosen by the Stratified Random Sampling method. The data were analyzed using frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, Analysis of Variance and the Correlation for research analysis. The findings were as follows:

1. It was found that most Buddhists in the study were 24-31 years old, most Buddhists are studying and/or graduated in a Bachelor Degree, most Buddhists who work are private employees and most Buddhists have an income of between 5,000-10,000 Baht. And most Christians in the study were 32-39 years old, most Christians are studying and/or have graduated in a Bachelor Degree, most Christians are private employees and most Christians have an income of between 10,001-15,000 Baht.

2. It was also found that women in Buddhism and Christianity understand the application of religious doctrines to environmental conservation, are aware of environmental conservation, and have satisfying roles in environmental conservation. It implies that religious doctrines could apply to environmental conservation well and that religious doctrines affect the attitude to environmental conservation.

3. The correlation between the independent variables and dependent variables are often related to each other: for Buddhists, age influenced their awareness and the roles of women in environmental conservation. Occupation influenced their comprehension about the application of religious doctrines to environmental conservation and their comprehension about environmental conservation in urban areas. The level of income influenced their comprehension about the application of religious doctrines to environmental conservation and their awareness. Education did not have any influence. For Christians, age influenced the roles of women in environmental conservation. Occupation influenced their comprehension about the application of religious doctrines to environmental conservation and their awareness. Both education and the level of income did not have any influence on the factor of economic and social activities.

4. The researcher would like to recommend that the government should support and encourage people to have knowledge, awareness and roles in environmental conservation, especially women. Women should have more rights and more roles in environmental conservation. Also, the government should encourage religion to have a larger role in encouraging their followers to love and respect the environment sincerely.

4237954 SHCR/M : สาขาวิชา: ศาสนาเปรียบเทียบ; ศศ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ)

รลิตา วัชรโรทัย : สตรีกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในเขตเมือง ศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจ และบทบาทของสตรีในพระพุทธศาสนาและคริสตศาสนาในเขตกรุงเทพมหานคร
(WOMEN AND ENVIRONMENTAL CONSERVATION IN URBAN AREAS: A COMPARATIVE STUDY OF COMPREHENSION AND ROLES OF WOMEN IN BUDDHISM AND CHRISTIANITY IN BANGKOK METROPOLIS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ปาริชาติ สุวรรณบุบผา Ph.D., มนตรี จุฬาวัดนทล Ph.D., ทศไนย์ คมกฤต SSL.
 160 หน้า, ISBN 974-04-1626-8

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสถานการณ์สิ่งแวดล้อม และปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในเขตเมือง (2) ศึกษาหลักคำสอนทางศาสนา และประยุกต์คำสอนในพระพุทธศาสนาและคริสตศาสนาให้สอดคล้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (3) ศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้หญิงในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในเขตเมือง (4) ศึกษาบทบาทโดยตรงของผู้หญิงในพระพุทธศาสนาและคริสตศาสนาในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (5) ศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและบทบาทของผู้หญิงในพระพุทธศาสนาในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในเขตเมือง ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 400 คน กล่าวคือ สตรีที่นับถือพระพุทธศาสนาจำนวน 200 คน และ สตรีที่นับถือคริสตศาสนา (โรมันคาทอลิก) จำนวน 200 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากผู้หญิงที่อาศัยอยู่ในเขตต่างๆทั่วกรุงเทพมหานครจำนวน 50 เขต ผลจากการวิจัยนำเสนอในรูปแบบของการแจกแจงความถี่, ร้อยละ, มัชฌิม และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาครอบคลุมไปถึงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวแปร และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสำหรับการวิเคราะห์การวิจัยในครั้งนี้ ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสตรีที่นับถือพระพุทธศาสนาส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงอายุ 24-31 ปี กำลังศึกษาและจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และมีระดับรายได้อยู่ในช่วง 5,000-10,000 บาท ส่วนสตรีที่นับถือคริสตศาสนาส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงอายุ 32-39 ปี กำลังศึกษาและจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนและมีระดับรายได้อยู่ในช่วง 10,001-15,000 บาท

2. กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นพุทธศาสนิกชน และคริสตศาสนิกชน มีความรู้ความเข้าใจในการประยุกต์คำสอนในศาสนาของตนเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม, ความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในเขตเมือง จิตสำนึก และบทบาทในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในระดับที่น่าพึงพอใจ ซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ว่า คำสอนทางศาสนาสามารถนำมาประยุกต์ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี อีกทั้งคำสอนทางศาสนายังส่งผลต่อเจตคติของศาสนิกชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3. ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรต้นคือ อายุ, การศึกษา, อาชีพ และระดับรายได้ ส่วนตัวแปรตามคือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประยุกต์คำสอนทางศาสนากับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม, ความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม, จิตสำนึก และบทบาทในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนของพุทธศาสนิกชน และคริสตศาสนิกชน ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรต้นและตัวแปรตามนั้นค่อนข้างมีความสัมพันธ์กัน

4. หลังจากทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้แล้ว ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า ภาครัฐควรส่งเสริมและปลูกฝังให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ จิตสำนึก และบทบาทในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิง ควรจะมีสิทธิและบทบาทมากขึ้นในการร่วมกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงภาครัฐควรส่งเสริมให้ศาสนาเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการขัดเกลาจิตใจของคนในสังคมให้มีความรัก และเคารพต่อธรรมชาติด้วยจริงใจ